

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 10

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ, СТАТЕЙ,
ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ
ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ**

Херсон - 2018

ЗМІСТ

Харчевніков А.О., Ведмеденко О.В. Молочна продуктивність і відтворювальна здатність корів залежно від віку	5
Назаренко І.О., Ведмеденко О.В. Особливості виробництва інкубаційних яєць батьківського стада кросу КОББ-500	9
Резніченко А.В, Пелих Н.Л. Ефективність селекції свиноматок великої білої породи на підвищення продуктивності	13
Абравіт Ю.С., Балабанова І.А. Оптимізація технології виробництва молочної продукції без консервантів в умовах товариства з обмеженою відповідальністю «Данон – Дніпро» у місті Херсоні	19
Пасечко Д.-В. Д., Нежлукченко Т.І. Визначення впливу теплового стресу і алевіативного ефекту на продуктивність дійного стада корів ДП ДГ «Асканійське» Каховського району Херсонської області	21
Скрипка А.В., Соболев О.М. Оцінка селекційних характеристик та відтворювальних якостей кобил української верхової породи в умовах суб'єктів племінної справи в конярстві Півдня України	26
Шелудякова О., Бурак В.Г. Якісні та безпечні м'ясні вироби - пріоритет розвитку переробної галузі	32
Чабан Г., Бурак В.Г. Оцінка якості м'ясних ферментованих кускових копченостей	34
Глушко О.М., Соболев О.М. Спортивна роботоздатність коней різного походження в умовах федерації кінних видів спорту Херсонської області	37
Коток О.І., Бурак В.Г. Якість та товарознавча оцінка морозива	44
Носова О., Ряполова І.О. Аналіз критичних точок на основних ланках технологічного процесу виробництва ковбас	47
Кардонська Є., Ряполова І.О. Оцінка біологічних ризиків при отриманні м'яса в умовах м'ясокомбінату	49
Сідунова А.В., Ведмеденко О.В. Особливості виробництва харчових яєць в умовах дочірнього підприємства "птахогосподарство" чорнобаївське" публічного акціонерного товариства "агрохолдинг авангард"	51
Сивун Л.В., Вороненко В.І. Вплив показників росту і розвитку молодняка на подальшу молочну продуктивність в умовах товариства з обмеженою відповідальністю « Торговий дім «Долинське»	54
Сивун Л.В., Вороненко В.І. Залежність молочної продуктивності корів від віку першого осіменіння в умовах товариства з обмеженою відповідальністю « Торговий дім «Долинське»	57
Гавріков Є.Д., Вороненко В.І. Вплив рівня молочної продуктивності на швидкість молоковіддачі корів стада ТОВ «Торговий дім «Долинське»	60
Гавріков Є.Д., Вороненко В.І. Дослідження впливу тривалості сервіс-періоду на молочну продуктивність корів стада ТОВ «Торговий дім «Долинське»	62
Лаврухіна Л., Любенко О.І. Ефективність використання добавок барбомілу, аскарбінової кислоти та глюкизи в кормах курчат-бройлерів	65
Марценовська Г., Любенко О.І. Оцінка генетичного потенціалу курей	66

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ І ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ

Харчевніков А.О. – магістрант 2 курсу, ХДАУ
напряму підготовки - ТВППТ

Ведмеденко О.В. – к.с.-г.н, доцент, ДВНЗ «ХДАУ»

Найважливішими складовими господарсько-корисних ознак великої рогатої худоби молочного напрямку продуктивності, за якими проводиться селекція, є молочна продуктивність і відтворювальна здатність корів.

Відтворення молочної худоби – селекційний процес, у якому поєднуються біологічні, селекційні, технологічні та організаційно–економічні фактори [1, 2]. Практикою світового та вітчизняного скотарства доведено, що прибутковість сучасного молочного скотарства прямо пропорційно пов'язана з продуктивністю корів. При цьому враховується те, що в сучасних умовах росту рівня молочної продуктивності корів належна увага приділяється ефективним програмам селекції та відтворення. При масовому обстеженні молочних стад корів доведено, що їх максимальні надої, у більшості випадків, припадають на 4-6 лактацію, потім поступово знижуються. Корови, незалежно від породності здатні роздоюватися та підвищувати рівень молочної продуктивності до 7-9-річного віку, тобто до 5-7 лактації. Вік досягнення максимального надою за лактацію має певне значення для розрахунку середніх величин молочної продуктивності тварин. А тому, чим раніше корова досягає високих надоїв і довше зберігає їх постійність, тим вища її продуктивність за лактацію. Вікові зміни надоїв і жирності молока у лактуючих корів, не дивлячись на різні дані, підпадають під певну закономірність [3].

Молочна продуктивність корів у період лактації є одним із найважливіших показників, найбільш повно характеризує генетичний потенціал тварин і є основою селекції.

Метою роботи було дослідження продуктивності корів голштинської та української чорно-рябої молочної породи в умовах ТОВ «Торговий Дім Долинське» Чаплинського району Херсонської області.

Об'єктом досліджень було племінне стадо голштинської та української чорно-рябої молочної породи, формування молочної продуктивності тварин.

Тварини перебували в однакових умовах годівлі та утримання, годівля здійснювалася за прийнятими в господарстві раціонами, що складені з урахуванням періоду лактації, молочної продуктивності, живої маси і фізіологічного стану корів.

Матеріалом досліджень служили дані первинного зоотехнічного та селекційно-племінного обліку. Молочну продуктивність корів досліджували за результатами врахованих лактацій корів за наступними показниками: надій за 305 днів, кг; середній вміст жиру в молоці за лактацію, %; кількість молочного жиру, кг; середній вміст білка в молоці за лактацію, %; кількість молочного

білка, кг; швидкість молоковіддачі, кг/хв.

Отримані результати оброблено методами варіаційної статистики за допомогою програми Microsoft Excel 2010 згідно з методикою Н.А. Плохинського [4].

ТОВ «Торговий дім «Долинське» нараховує на початок 2017 року 1197 голів корів та 270 голів телиць. Надій на корову за 305 днів лактації складає 7744 кг, з вмістом жиру 3,59%, вмістом білка в молоці 3,27%, сервіс-період складає 139 днів. Виходячи з цього одним із перших етапів наукових досліджень було визначити динаміку показників молочної продуктивності та відтворювальної здатності корів залежно від їх віку в умовах господарства (табл. 1).

Таблиця 1 - Молочна продуктивність корів залежно від віку, $\bar{X} \pm S \bar{x}$ (n=199 голів)

Показник		I лактація	II лактація	III лактація
Надій, кг		7304,4±109,4	8059,8±122,8***	8476,2±138,3***
Найвищий добовий надій, кг		29,9±0,4	34,9±0,5***	36,7±0,6***
Лактація, днів		361,6±6,8	344,4±4,6*	351,4±7,5
Молочний жир	%	3,62±0,003	3,63±0,003***	3,62±0,004
	кг	261,8±4,4	285,5±5,5***	296,0±6,3***
Молочний білок	%	3,25±0,005	3,38±0,19***	3,28±0,003***
	кг	235,4±4,0	265,2±5,2***	268,1±5,8***
Інтенсивність молоковіддачі, кг/хв.		1,79±0,03	-	-
Коефіцієнт молочності		1449,1±22,4	-	-

Примітка: вірогідність різниці вказана порівняно з показниками за першу лактацію: * P<0,05; ** P<0,01; *** P<0,001.

Для оцінювання молочної продуктивності в групу увійшло 199 голів великої рогатої худоби. З віком величина надою корів зазнає певних змін, а саме, закономірно збільшується. Молочна продуктивність молодих корів (першого і другого отелення) нижча, ніж старшого віку. Корови-первістки мають 86,1% продуктивності повновікових корів, надій яких у середньому складає 8711 кг, за другим отеленням – 92,5% і за третім – 97,3%. У подальшому надої цих корів протягом двох-трьох років утримуються приблизно на одному рівні, а потім поступово знижуються. Нами

проаналізовано продуктивність корів за трьома лактаціями. Так, найвищий рівень надою складає за третю лактацію 8476,2 кг. У стаді зростання величини надою від першої до другої лактації становило 761,8 кг або 10,4% ($P < 0,001$), від першої до третьої лактації – 1178,1 кг або 16,1% ($P < 0,001$), підвищення надою за третю лактацію порівняно з другою незначне і складає 416,4 кг або 5,2%. Нарощування надою від першої до третьої лактації свідчить про проведення роздоювання корів і відповідність умов середовища у господарстві генетичним задаткам тварин.

Найвищі добові надої корів також залежали від віку тварин. Так, за першу лактацію у середньому по стаду вони не перевищували 29,9 кг, тоді як до третьої лактації зросли на 6,8 кг або 22,9% ($P < 0,001$) і становили 36,7 кг.

Величина надою за лактацію і стан відтворення у стаді, зокрема, вихід телят на 100 корів, залежать від тривалості лактації, тобто від кількості дійних днів. Оптимальною кількістю дійних днів є 305. У ТОВ «Торговий дім «Долинське» тривалість лактації дослідних тварин коливалась відповідно лактацій незначно і була на рівні 344 – 362 дні. Найдовшу тривалість лактації відмічено у первісток і корів третьої лактації, що майже на 5 та 7 днів відповідно довше порівняно із другою лактацією.

Невід’ємними параметрами оцінки молочної продуктивності корів є не тільки величина надою, а й вміст жиру і білка в молоці. У наших дослідженнях піддослідні корови не мали істотних відмінностей у показниках масової частки молочного жиру у молоці незалежно від лактації, і становили відповідно 3,62-3,63%. Та оскільки найвищий надій у цьому стаді характерний для корів третьої лактації, тому найбільша кількість молочного жиру спостерігалась у корів даного віку. Перевага за кількістю молочного жиру корів другої та третьої лактації порівняно із первістками становила відповідно 21,2 кг або 8,0% і 31,7 кг або 12,0% ($P < 0,001$).

Найвищий вміст білка в молоці був у період другої лактації і становив 3,38 %, що на 0,13% і 0,10% більше порівняно з першою та третьою лактацією. Показник молочного білка в молоці мав ту ж закономірність, що і молочного жиру, з віком збільшився. Тварини третьої лактації переважали за цією ознакою первісток на 12,9%.

У первісток, окрім названих показників, оцінено молочну продуктивність за інтенсивністю молоковіддачі, яка становила 1,79 кг/хв., що відповідає 2 балам при бонітуванні.

Молочна продуктивність корів значною мірою обумовлюється їх живою масою. Адже вона є показником загального розвитку та вгодованості тварин. Крім того, великі тварини здатні поїдати більше кормів, необхідних для продукування молока. Вони мають краще розвинені внутрішні органи. Високопродуктивні корови мають живу масу, як правило, вищу за середню в межах однієї породи. Однак не можна вважати, що збільшення живої маси обов’язково призведе до підвищення молочності. Зростання маси тварини тільки в тому випадку позитивно відіб’ється на її молочності, якщо вона за цієї умови зберігатиме тип молочної худоби. Тому прагнення збільшити живу масу

молочних корів повинно узгоджуватися з типом будови тіла, властивим худобі того чи іншого напрямку продуктивності.

З цією метою для характеристики молочної продуктивності використовують надій на 100 кг живої маси або коефіцієнт молочності. У первісток дослідних тварин даний показник був на високому рівні і становив 1449,1.

За величиною мінливості показників молочної продуктивності найбільшою варіацією відзначався надій, молочний жир і молочний білок – відповідно 21,1-23,0%; 21,3-30,2% і 21,5-30,3%. У той же час мінливість вмісту жиру та білка в молоці була несуттєвою і, залежно від лактації, знаходилася в межах 1,0-1,4% і 1,3-7,8%. Тому, при веденні селекційно-племінної роботи зі стадом слід підбирати бугаїв-плідників, які мають високий генетичний потенціал за вмістом жиру в молоці матерів. Це дозволить розширити межі мінливості зазначеного показника і створить передумови для ефективного добору тварин.

В цілому, встановлено достатньо високий рівень надою стада корів у господарстві, що перевищує стандартні показники голштинської та української чорно-рябої молочної породи.

Подовження тривалості лактації впливає не тільки на показники молочної продуктивності, а й на відтворювальну здатність корів. Слід зазначити, що загальної тенденції щодо змін відтворювальної здатності корів із віком у досліджених стадах не встановлено (табл. 2).

Таблиця 2 - Відтворювальна здатність корів залежно від віку

Показник	II лактація		III лактація	
	$\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$	Cv, %
Сервіс-період, днів	133,8±6,5	68,1	123,3±5,0	57,4
Сухостійний період, днів	61,6±3,6	61,6	61,2±1,3	28,5
Міжотельний період, днів	406,0±5,4	21,8	412,6±5,7	17,6

Показник сухостійного періоду знаходиться в межах норми (61,2-61,6 днів), міжотельний період дещо подовжений за рахунок подовженої лактації (406,0-412,6 днів). Середня тривалість сервіс-періоду в господарстві є подовженою і складає 123,3-133,8 днів.

Слід відмітити високу мінливість показників виробничого статевого циклу тварин, особливо сервіс- та сухостійного періодів, коефіцієнт варіації яких був в межах 28,5-68,1%.

Середній вік першого плідного осіменіння у групі дослідного поголів'я становить 16,5 місяців із живою масою 389 кг.

Отже, за результатами власних досліджень встановлено, що показники молочної продуктивності та відтворювальної здатності корів дослідженого

стада української чорно-рябої молочної породи з віком зазнають певних змін. Молочна продуктивність у господарстві за останні роки досить зросла. Напрямок цих змін залежить від конкретних господарських умов. Наприклад, у стаді спостерігалось збільшення із першої до третьої лактації надою, кількості молочного жиру і молочного білка за деякого скорочення тривалості лактації. Водночас відмічено подовження тривалості лактаційного і міжотельного періодів корів. З метою підвищення якісних показників слід здійснювати відбір тварин із збільшеним вмістом жиру та білка в молоці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Піддубна Л.М. Вплив генетичних факторів на продуктивність молочного стада / Л.М. Піддубна, М.С. Пелехатий // Зб. наук. пр. Вінн. нац. аграр. ун-ту. – 2011. – Вип. 8 (48). – С. 38–44.
2. Кузів М.І., Федорович Є.І. Відтворювальна здатність корів української чорно-рябої молочної породи // Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького, 2016. - Т 18. - № 2 (67). – С.120-123.
3. Бондаренко В.М. Розвиток ефективного виробництва молока та його промислової переробки в Україні / В.М. Бондаренко // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – С. 61
4. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 236с.

УДК: 636.5.033

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ІНКУБАЦІЙНИХ ЯЄЦЬ БАТЬКІВСЬКОГО СТАДА КРОСУ КОББ-500

НАЗАРЕНКО І.О. – *магістрант 1 курсу, ХДАУ
напряму підготовки - ТВППТ*
ВЕДМЕДЕНКО О.В. - *науковий керівник к.с.-г.н,
доцент, ДВНЗ «ХДАУ»*

Вступ. Птахівництво – є найбільш економічно привабливою і розвиненою галуззю тваринництва України. У структурі тваринництва його частка становить 40-60% від загального виробництва продукції [1]. Важливою складовою вітчизняного птахівництва – є виробництво м'яса бройлерів, яким займаються такі компанії як: ПАТ «Миронівський Хлібопродукт», ТОВ «Агромарс», Агропромгрупа «Пан Курчак» та інші. Вирощування батьківського стада і одержання інкубаційних яєць є первинною ланкою у процесі виробництва м'яса бройлерів, тому функціонування птахокомплексу багато в чому залежить від якісної організації роботи на даній дільниці. Пошуком шляхів удосконалення виробництва інкубаційних яєць займаються як українські [2], так і зарубіжні вчені [3].